

Programma Summerschool 2019

Maandag 17 juni

9u30 – 10u
Kennismaking

10u – 13u
Duurzaamheid in de cultuursector
Door: Eva Peeters

De klimaatcrisis, maar ook de sociale en economische crises, illustreren steeds scherper dat de manier waarop we onze samenleving de afgelopen eeuwen georganiseerd hebben, desastreus is voor het leven op deze planeet. De omvang en de schijnbaar onwrikbare structuur van deze crisis wekken een gevoel van machteloosheid op. Hoe kan ik vanuit mijn eigen praktijk bijdragen aan verandering, aan een transitie naar een sociaal-rechtvaardige en duurzame samenleving? Op welke aspecten kan ik inzetten en wat heeft het meeste impact? En hoe kan ik met die ervaring en keuzes een breder publiek inspireren? We geven concrete tips, tools en inspirerende praktijken voor het verduurzamen van je praktijk.

Eva Peeters was negen jaar verbonden aan het huidige Kunstenpunt. Daar eigende ze zich het thema duurzaamheid toe en richtte ze mee de netwerken Pulse Transitienetwerk Cultuur en Greentrack Gent op. In diezelfde periode was ze eindredacteur bij het tijdschrift rekto:verso en schreef ze het boek Groeten uit Transitie (2013). Vandaag is ze als zelfstandige aan de slag. Ze is coördinator van Greentrack Gent, een netwerk van Gentse culturele organisaties die bouwen aan een 'volhoudbare' toekomst. Ze coacht en adviseert over het duurzamer maken van je organisatie, werkplek of evenementen. Daarnaast is ze fotograaf, schrijver, en is ze verbonden aan het collectief sidhe dat experimenteert op het snijvlak tussen kunst, rituelen, natuur en verbinding.

14u00 – 16u30
Ondernemen in cultuur
Door: Dirk Decorte

Ondernemen in cultuur is veel minder specifiek dan vaak wordt verondersteld. Veel van de ondernemersproblemen waarmee men in de cultuursector te maken krijgt, zijn in essentie niet verschillend van die van elke andere ondernemer. Creativiteit, drang naar en noodzaak tot innovatie en het vermogen tot het verleggen van grenzen zijn buiten de cultuursector een even belangrijke en noodzakelijke voorwaarde voor succesvol ondernemen. Van die 'harde' economie kan de cultuurondernemer heel wat leren. Waarbij de vaststelling dat men daar meer gelijkenissen mee heeft dan men zal willen toegeven, helemaal niet ontluisterend hoeft te zijn. Laat het eerder maar een aanzet zijn tot het zoeken naar connecties met 'de overkant' van de 'harde' economie.

Dirk De Corte was 7 jaar algemeen directeur bij het NTGent en in die periode ook ondervoorzitter van Overleg Kunstenorganisaties (oKo). Sinds 2004 doceert hij Cultuurmanagement aan de Universiteit Antwerpen. Hij is een veelgevraagd spreker in binnen- en buitenland en met zijn bedrijf Improvement ontwerpt en faciliteert hij leadership programma's rond strategie voor diverse bedrijven, nationaal en internationaal, profit zowel als not for profit. Sinds 2017 is hij ook Senior Advisor voor de Europese Ontwikkelingsbank (EBRD) en adviseert hij bedrijven uit de creatieve industrie, hoofdzakelijk in ex-Sovjet republieken.

Dinsdag 18 juni

9u30 – 12u30

Leiderschap en organisatieontwerp

Door: Koen Vandyck

Deze sessie belicht het brede spectrum van (zakelijk) leiderschap in de cultuursector, een functie die heel veel ladingen dekt en verder reikt dan het financieel beleid. Hoe wit moet de witte raaf zijn die elke organisatie graag aan het hoofd heeft? Hoe moet je je organisatie best inrichten of ontwerpen in deze complexe, snel veranderende tijden? Mag je als leider nog sturen, of moet nu alles zelfsturend worden? In deze sessie krijg je een waaier aan ideeën en inzichten aangereikt die jouw blik op organisaties en leiderschap oprekken. Er wordt tijd gemaakt voor dialoog en om in te zoomen op praktijkvoorbeelden.

Koen Vandyck heeft ruim 15 jaar ervaring als zakelijk leider en general manager van cultuurorganisaties in binnen- en buitenland. Die ervaring zet hij sinds 2012 in als coach voor organisaties in verandering (www.koenvandyck.be en www.shiftn.com). Vanuit een integrale visie, gericht op mensen en structuren, begeleidt hij besturen en directies in de ontwikkeling van hun onderneming. Leiderschap, strategie en organisatiedesign zijn weerkerende thema's, maar bovenal is hij gepassioneerd door 'de kunst van faciliteren'.

13u30 – 16u30

Positionering van een cultuurorganisatie in de samenleving: meer dan marketing alleen?

Door: Franky Devos

De marketing van een cultuurhuis is meer dan communicatie voor verkoop van tickets. Het gaat over de positionering van je organisatie ten aanzien van overheden, media, nationale en internationale kunst- en cultuursector, het bedrijfsleven, onderwijs,... Veelal leidt dit ook tot nieuwe vormen van programmeren waarbij de programmator eerder facilitator wordt dan gatekeeper. Wat zijn de maatschappelijke uitdagingen voor het cultuurveld rond positionering en draagvlak? Wat zijn innovatieve methodes om daar een antwoord op te formuleren?

Franky Devos is algemeen coördinator bij kunstencentrum Vooruit in Gent. Hij was voorheen directeur bij kunstencentrum BUDA in Kortrijk, stafmedewerker bij de Brakke Grond in Amsterdam en publiceerde voor Cultuurnet Vlaanderen (nu: Publiq) over cultuurparticipatie van kinderen en jongeren.

Woensdag 19 juni

9u30 – 12u30

Wegwijs in balans en resultatenrekeningen

Door: Eliane Knuts

In deze sessie worden de beginselen van het boekhouden kort toegelicht. Tevens wordt ingegaan op het analyseren en interpreteren van de balans- en resultatenrekening van een vzw om inzicht te krijgen in de financiële structuur van de vzw. Meer in het bijzonder wordt uiteengezet hoe men de boekhouding als beleidsinstrument kan gebruiken en hoe men kan nagaan of een vzw financieel gezond is. Het is boeiend om aan te tonen hoe cijfers en inhoudelijk management elkaar kunnen versterken. De budgettering en de analytische boekhouding spelen een belangrijke rol als beleidsinstrument. Ten slotte wordt ingegaan op de fiscale regels die van toepassing zijn op de vzw's en de hervorming van verenigingsrecht.

Eliane Knuts studeerde Toegepaste Economische Wetenschappen aan de KU Leuven (accountancy en fiscaliteit). Zij werkte eerst bij een accountantskantoor en ging nadien aan de slag als diensthoofd boekhouding bij Toerisme Vlaanderen. Vandaag is zij werkend vennoot van Andante, een accountantskantoor met heel wat klanten uit de culturele en artistieke sector, zowel vzw's als zelfstandige kunstenaars.

13u30 – 16u30

Organisatievormen vanuit een nieuw perspectief

Door: Stijn Michiels

Hoe ga je aan de slag als je samen met andere cultuurwerkers of artiesten een samenwerking wil opzetten? In het verleden werd er al snel gekozen om de structuur van een vzw aan te nemen. Dit kan zeker een goede keuze zijn maar is niet steeds noodzakelijk. Welke andere samenwerkingsvormen kennen we nog in België? In het kader van de nieuwe regelgeving rond vennootschappen en verenigingen overlopen we de verschillende bouwblokken van iedere rechtspersoon apart. Daarna gaan we dieper in op het oprichten en de werking van een vzw of een vennootschap. In deze sessie hebben we bijzondere aandacht voor een goed en deugdelijk bestuur en de fiscale gevolgen van een rechtspersoon.

Stijn Michiels behaalde zijn Master in de Rechten aan de K.U. Leuven (2014). Zijn masterthesis handelde over het uitlenen van voetballers. Door zijn ervaring bij het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen is hij vertrouwd met het verstrekken van advies aan zelfstandigen, KMO's en sporters. Sinds vorig jaar is hij aan de slag bij het Cultuurloket. Daar helpt hij individuen en organisaties in de cultuursector met hun zakelijke en juridische vragen. Hij laat zich graag omringen door artiesten en cultuurwerkers in de vorm van wederzijdse inspiraties. De voorbije maanden heeft hij de nieuwe wetgeving rond vennootschappen en verenigingen van dichtbij bestudeerd.

Donderdag 20 juni

9u30 – 12u30

Strategisch management

Door: Bruno Verbergt

De gesubsidieerde kunst- en cultuursector is gewoon om elke vijf jaar, bij de opmaak van een beleidsplan, na te denken over de langere termijn. Maar wat is nu de beste aanpak om aan strategisch cultuurmanagement te doen? Met wie allemaal formuleren we best een strategie? Volstaat een SWOT-analyse, of kunnen cultuurorganisaties ook leren van technieken en modellen uit het algemeen strategisch management, zoals concurrentie-analyse, kernmiddelen-strategieën, blauwe oceaan en andere business model canvassen? En wat wanneer er een crisis is en de koers radicaler moet omgegooid worden?

Bruno Verbergt is operationeel directeur in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Voordien bouwde hij heel wat ervaring op binnen de stad Antwerpen, waar hij onder andere tien jaar lang bedrijfsdirecteur cultuur, sport, jeugd en onderwijs was, en in het kunstenveld zelf, o.a. als directeur van het dansfestival Klapstuk en van de kunstenuitvoering Antwerpen Open. Met de door hem opgerichte coöperatieve vennootschap TouchTime adviseerde en ondersteunde hij culturele organisaties en lokale overheden bij de opmaak en veranderingen van hun strategieën. Aan de Universiteit Antwerpen doceert hij het vak algemeen en strategisch cultuurmanagement.

13u30 – 16u30

Vergoeden en vergoed worden in de cultuursector

Door: Dirk Vervenne

Hoe kan ik vergoed worden in de creatieve sector? In deze sessie geven we een overzicht van de verschillende statuten waaronder je kunt werken. Een correcte verloning en een degelijke sociale bescherming zijn natuurlijk van groot belang. Daarnaast staan we stil bij enkele aanvullende verdienmogelijkheden en bij het zogenaamde kunstenaarsstatuut.

Dirk Vervenne studeerde Rechten aan de VUB. Hij werkte jaren bij Sabam, dan bij Smart (een SBK / coöperatieve van freelancers) en sinds september 2018 voor Cultuurloket, waar hij mensen en organisaties uit de culturele en de socioculturele sector wegwijs maakt in juridische kwesties rond hun professionele praktijk.

Vrijdag 21 juni

9u30 – 12u30

Fundraising en sponsoring, hoe begin je eraan?

Door: Griet Dobbelaere

Griet Dobbelaere van Emolife brengt ons een praktische inleiding op fundraising en sponsoring. Iedereen weet min of meer waar fundraising en sponsoring om draait. Maar hoe begin je eraan? Wie kan je aanspreken? Welke tools heb je nodig? Hoe krijg je iedereen binnen je eigen organisatie mee? En is dit ook een haalbare kaart voor kleine organisaties?

In de workshop bekijken we concreet hoe aan fundraising en sponsoring te beginnen en hoe dit binnen een bredere organisatiestructuur in te passen.

Griet Dobbelaere studeerde Toegepaste Communicatie en nadien Sinologie aan de Universiteit van Gent. Zij was fondsenwerver bij het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking/11.11..11. Vervolgens was zij directeur bij Direct Dialogue Fundraising NV. In 2009 richtte zij samen met Jan Rachels de cvba Emolife Belgium op. Deze cvba is gespecialiseerd in het ontwikkelen van duurzame fundraisingstrategieën. De opbouw of versteviging van een warme community voor elk van hun klanten is telkens de uitdaging.

13u30 – 16u

Afrondende werksessie

Door: Hugo Vanden Driessche en Maarten Quaghebeur

Op het einde van deze Summerschool zullen Hugo Vanden Driessche, inhoudelijk coördinator van de Summerschool, en Maarten Quaghebeur, coördinator van de kenniscel van Cultuurloket, de week afronden met een werksessie. Wat blijft hangen van de sessies van de afgelopen week, welke vragen blijven onbeantwoord?

We blikken terug op en onderzoeken waar we op de werkvloer mee aan de slag willen gaan. Van inspiratie tot concreet stappenplan. In deze sessie is er ruimte voor het delen en toetsen van elkaars bevindingen.

Hugo Vanden Driessche studeerde handels- en consulaire wetenschappen. Hij begon zijn loopbaan bij de RSZ maar ging daarna aan de slag bij de Beursschouwburg waar hij algemeen directeur werd. Stapte begin jaren 90 over naar deSingel in Antwerpen als adjunct algemeen directeur. In 1993 keerde hij terug naar Brussel als codirecteur van het Kaaitheater. In 1998 werd hij er algemeen directeur. Hij ging in 2014 met pensioen. Was voorzitter van het Overleg Kunstenorganisaties en richtte in 2001 het Brussels Kunstenoverleg op. Is nog actief als bestuurder en als consulent voor een beperkt aantal artistieke projecten die hem nauw aan het hart liggen.

Maarten Quaghebeur leidde tot 2018 het alternatief managementbureau Rockoco. Hij was tevens mede-organisator van de festivals Boomtown, Glimps en Feest in het Park en zowat 12 jaar voorzitter van de Music Managers Federation. Nu is hij Coördinator Kenniscel bij Cultuurloket. Vanuit deze functie coördineert hij de kenniswerkers in het Cultuurloket netwerk: een netwerk van consulenten, freelancers en experts die samen instaan voor de dienstverlening van het Cultuurloket: een online kennisbank, infosessies, opleidingen en adviesgesprekken.

16u Afscheidsdrink

De week wordt gezamenlijk afgesloten met een drink.

Ook de medewerkers van Cultuurloket komen er even bij.